THE EVALUTION OF SCHOOL PERFORMANCES – ESSENTIAL COMPONENT OF THE DIDACTIC PROCESS

Claudia Pop

Lecturer, PhD., University of Oradea

Abstract:Modern evaluation strategies seek to emphasize the evaluative dimension of action to provide sufficient and varied opportunities for students to demonstrate what they know, but more importantly, what they can do. The main alternative or complementary technique whose potential formative evaluation support the individualization of education through student support are: the systematic observation activities and student behavior, inquiry, project, portfolio, self.

Keywords: strategy, school performance, educational process, school, formative evaluation

Randamentul şcolar sau performanţa scolară exprimă eficienţa procesului de predare-învăţare la un moment dat şi la sfârşitul unei periode de şcolarizare a unui ciclu, grad, profil sau formă de învăţământ, fiind evidenţiat de estimarea raportului dintre rezultatul didactic ideal (şi necesar) proiectat în documentele şcolare şi rezultatul didactic obţinut în pregătirea elevilor. (Ioan Bontaş)

Evaluarea randamentului şcolar presupune valorificarea tuturor operaţiilor analizate anterior, ţinând seama de următoarele criterii: rezultatele şcolare (interpretate în sens cantitativ şi calitativ), comportamentul elevului (privit în sens psihologic şi pedagogic), succesul şcolar (analizat în raport de obiectivele generale şi de progresul sau regresul realizat individual şi colectiv), calitatea procesului de învăţământ (comportamentul cadrelor didactice şi elevilor, reuşita şcolară)

Evaluarea rezultatelor muncii şcolare evidenţiază valoarea, nivelul, performanţele şi eficienţa eforturilor depuse de toţi factorii educaţionali şi randamentul muncii de învăţare. Randamentul şcolar este evidenţiat de rezultatele calitative şi include evaluarea rezultatelor obţinute sub toate laturile personalităţii elevului, inclusiv eficienţa pregătirii în plan social.

Randamentul școlar privește succesele și insuccesele școlare. Condițiile unui randament școlar bun sunt: nivelul și calitatea conținutului învățării, calitatea pregătirii profesionale, calitatea metodelor și mijoacelor de predare- învățare, mosul de organizare a timpului liber al elevilor, motivația învățării, calitatea relației cadru didactic-elev, existența condițiilor de studiu, calitatea influenței educației, a factorilor educatori (familie, mass-media), a sanatății elevilor, a calității evaluării cunoștințelor.

Strategiile de evaluare reprezintă moduri de alegere şi combinare a metodelor, tehnicilor şi probelor de evaluare a randamentului şcolar şi de stabilire a momentului în care ele se aplică în conformitate cu obiectivele urmărite şi cu conţinuturile selectate. În funcţie de cantitatea de informaţie încorporabilă de către elevi, analiştii au stabilit două tipuri de evaluări: parţială şi globală. În funcţie de perspectiva temporală, se identifică: evaluarea iniţială, continuă şi finală. Iar

în funcţie de sistemul de referinţă pentru emiterea valorilor, delimităm: evaluarea clasificatorie şi autocentrică.

Metodele de evaluare sunt căi, instrumente, modalităţi de acţiune prin care evaluatorul obţine informaţii în legătură cu randamentul şcolar al elevilor, cu performanţele acestora, cu nivelul de stăpânire al cunoştinţelor, de formare al abilităţilor, prin raportarea la obiectivele propuse şi la conţinuturile ştiinţifice.

Tehnicile de evaluare reprezintă formele concrete pe care le îmbracă metodele şi presupun utilizarea de instrumente de evaluare pentru a putea fi puse în practică. Există patru tehnici de evaluare a rezultatelor şcolare:

- tehnica impulsiei globale (cea mai subiectivă)
- scările de specimen (se aleg diferite modele reprezentative ale diferitelor niveluri de calitate, de la „insuficient" la „foarte bine"; notarea se face prin compararea lucrărilor elevului cu unul din aceste modele)
- metoda analitică (se acordă câte un calificativ pentru fiecare item ales spre examinare)
- metoda determinării frecvenţelor (constă în stabilirea tipurilor de greşeli după un studiu diagnostic prealabil)

Didactica tradiţională aşază la baza evaluării numai indicatori de ordin cognitiv (cât ştie elevul) iar pedagogia contemporană se extinde asupra altor indicatori, cum ar fi: capacitatea de aplicare a cunoştinţelor în practică, nivelul dezvoltării intelectuale, personalitatea şi conduita elevului (aptitudini, interese, valori, convingeri, atitudini).

Strategiile moderne de evaluare caută să accentueze acea dimensiune a acţiunii evaluative care să ofere elevilor suficiente şi variate posibilităţi de a demonstra ceea ce ştiu dar, mai ales, ceea ce pot să facă. Principalele tehnici alternative sau complementare de evaluare al căror potenţial formativ susţine individualizarea actului educaţional prin sprijinul elevului sunt: observarea sistematică a activităţilor şi a comportamentului elevilor, investigaţia, proiectul, portofoliul, autoevaluarea.

Din analiza relatiilor dintre evaluarea rezultatelor scolare si procesul de instruire se desprind functiile evaluarii. Aceste functii privesc sarcinile, obiectivele, rolul si destinatia evaluarii. Functia de constatare – stabileste daca o activitate instructiva s-a derulat in conditii optime, o cunostinta a fost asimilata, o deprindere a fost achizitionata. Functia de informare – este instiintata societatea prin diferite mijloace cu privire la stadiul pregatirii populatiei scolare. Functia prognostica – evidentiaza performantele viitoare ale elevilor si sprijina decizia de orientare profesionala; prevede, probabilistic, valoarea, nivelul si performantele ce ar putea fi obtinute in etapa viitoare de pregatire a elevului. Functia de selectie – permite clasificarea si/sau ierarhizarea elevilor; este functia de comparatie in raport cu care se asigura ierarhizarea elevilor dupa valoarea si performantele obtinute. Functia de certificare – releva competentele si cunostintele elevilor la finele unui ciclu/forme de scolarizare. Functia motivationala – stimuleaza activitatea de invatare a elevilor si se manifesta prin valorificarea pozitiva a feed-back-ului oferit de evaluare, in sensul aprecierii propriei activitati. Functia pedagogica – pentru elev are caracter stimulativ, de intarire a rezultatelor, de formare a unor abilitati, de orientare scolara si profesionala, iar pentru professor evidentiaza ceea ce a realizat si ce are de realizat pe viitor.

Exista mai multe strategii de evaluare si notare a rezultatelor elevilor.

Metodele si tehnicile folosite se clasifică dupa mai multe criterii, si anume:

I. Dupa cantitatea de informatii incorporabile de catre elevi – se intalnesc:

a) evaluarea partiala – cand se verifica elementele cognitive sau comportamente secventiale (se foloseste ascultarea curenta, extemporale, probe practice).

b) evaluarea globala – atunci cand cantitatea de cunostinte este mare, datorita acumularii acestora (sunt folosite pentru evaluare examenele si concursurile).

Dupa perspectiva temporala – sunt intalnite:

a) evaluarea initiala – se face la inceputul unei etape de instruire si stabileste nivelul de pregatire anterior al elevilor.

b) evaluarea continua – se realizeaza in timpul instruirii si cerceteaza masura in care elevii incorporeaza informatiile transmise.

c) evaluarea finala – se realizeaza la sfarsitul perioadei de formare si analizeaza cunostintele pe care elevii si le-au insusit in acea perioada.

Prin imbinarea celor doua criterii, se ajunge la o clasificare mai complexa, care a devenit deja clasica, si anume:

1. Evaluarea cumulativa (sumativa) – este cea care se realizeaza prin verificari partiale de sondaj, pe parcursul programului, ce se incheie cu aprecieri de bilant asupra rezultatelor. Aceasta are efecte reduse asupra imbunatatirii procesului de invatare, si exercita functia de clasificare a elevilor. Dezavantaje sunt mai multe: creaza o situatie de stres si neliniste la elevi si ocupa o mare parte din timpul instruirii.

2. Evaluarea continua (formativa) – are loc pe tot parcursul procesului didactic realizandu-se pe secvente mai mici, prin verificarea performantelor tuturor elevilor si al continutului esential al materiei parcurse. Aceasta metoda are drept scop ameliorarea procesului de invatare, permitand gasirea neajunsurilor, lipsurilor si greutatilor ajungandu-se astfel la perfectionarea activitatii didactice. Acest tip de evaluare creeaza relatii de cooperare intre profesori si elevi, dezvoltand atat capacitatea de evaluare cat si cea de autoevaluare in randul elevilor. (Radu I.T.)

Randamentul şcolar exprimă eficienţa procesului de predare-învăţare la un momentdat şi la sfârşitul perioadei de şcolarizare a unui ciclu, grad, profil sau formă de învăţământ, fiind evidenţiat de estimarea raportului dintre rezultatul didactic ideal (şi necesar) proiectatîn documentele şcolare şi rezultatul didactic obţinut în pregătirea tinerilor.

Randamentul şcolar se stabileşte prin actul didactic al evaluării activităţii şcolare şi al personalităţii elevilor în interacţiune. El este evidenţiat, în primul rând, de evaluarea pregătirii teoretice şi practice a tinerilor, ca urmare a aprecierii raportului dintre conţinutul învăţământului (curriculum), oglindit în documentele şcolare oficiale (planuri deînvăţământ, programe analitice şi manuale) şi cunoştinţele (inclusiv capacităţile) teoretice şi practice dobândite de elevi.

Randamentul şcolar este evidenţiat de evaluarea personalităţii elevilor sub toatedimensiunile ei. În afară de dimensiunea intelectuală, evidenţiată în mare măsură prin note la învăţătură, randamentul şcolar priveşte şi evaluarea capacităţilor psihice – felul memoriei, imaginaţiei, gândirii, coeficientul de inteligenţă, etc., calităţile profesionale şi moral-civice, spiritul de independenţă, iniţiativă şi creativitate, motivaţiile, aptitudinile,aspiraţiile etc.

Succesul şcolar reprezintă alternativa pozitivă, favorabilă, optimă a randamentului şcolar, denumită şi reuşită şcolară. Succesul şcolar este dat, în primul rând, de o pregătireteoretică şi practică înaltă şi eficientă a elevilor.

Succesul şcolar este evidenţiat princalităţile superioare ale personalităţii elevilor, cum ar fi: capacităţi intelectuale elevate (memorie, logică, gândire abstractă şi creativă, imaginaţie bogată şi creativă, spirit de observaţie, coeficient mare de inteligenţă (peste 100) etc.); aptitudini şi înclinaţii deosebite,spirit de independenţă, iniţiativă şi competiţie loială, capacitate de adaptare şcolară şi socială, capacitate de autoinstrucţie, autodepăşire şi de autoevaluare, motivaţii şi aspiraţii superioare faţă de învăţătură şi viaţă, trăsături etice şi sociale valoroase, comportamentdemn, civilizat, etc.

Performanţa şcolară depinde, pe lângă inteligenţă, şi de alte condiţii interne (motivaţie, atitudine etc.) cât şi externe (metoda, exigenţele, natura sarcinilor şcolare, manualul etc.).În consecinţă, cunoaşterea aptitudinii şcolare nu este posibilă numai pe baza analizei performanţelor şcolare. Fiind determinate multifactorial, rezultatele la învăţătură se schimbă împreună cu modificarea motivaţiei, a metodei de predare etc., chiar dacă factorul intelectual se menţine constant.

Cunoaşterea capacităţii intelectuale reale de a face faţă sarcinilor şcolare permite în cele din urmă identificarea chiar şi a celorlalţi factori determinanţi ai reuşitei şcolare.Capacitatea de învăţare reală a elevului, raportată la performanţa lui şcolară actuală, ne permite să aflăm ce ar fi în stare să înveţe, „să facă" elevul slab la învăţătură dacă s-ar schimba sistemul de cerinţe instructiv-educative, metoda de predare, materialele prezentate la lecţie, motivaţia, atitudinea elevului faţă de activitatea şcolară, etc.

Gradul de adaptare la activitatea şcolară arată capacitatea şi trebuinţa elevului de a cunoaşte, de a asimila, de a interioriza cerinţele externe, influenţele instructiv-educative programate, alături de dorinţa şi capacitatea lui de a se modela, de a se acomoda, de a se exterioriza în sensul acestora.

Cunoaşterea, asimilarea presupune din partea subiectului aplicarea efectivă sau interiorizată, a diverselor scheme de activitate - a apuca, a tăia, aseria, a clasa, a scădea, a aduna, a suprapune lungimi şi unghiuri, a relaţiona fenomene etc.- asupra obiectelor. Bogăţia experienţelor pe care un individ le poate face depinde direct de repertoriul şi calitatea schemelor sale de asimilare, de iniţiativă şi de activismul său.

Unul din factorii de bază ai reuşitei şcolare, dar nu singurul, este inteligenţa şcolară, la care mă voi referi pe larg mai departe.În faţa complexităţii variabilei „reuşită şcolară" se susţine, pe bună dreptate că diagnosticarea, chiar precisă, a inteligenţei elevului este insuficientă pentru a prevedea în mod sigur rezultatele lui şcolare (prognoză şcolară). Astfel, o parte considerabilă a variaţiei realizărilor şcolare nu poate fi explicată prin nivelul de inteligenţă, ci prin factori non-intelectuali de personalitate, nesesizaţi de probele de inteligenţă.

Elevul fiind o realitate vie şi nu o noţiune abstractă el este nu numai inteligenţă ci şi emotivitate, dorinţe, impulsuri. Această realitate trebuie avută mereu în vedere, deoarece inteligenţa acţionează după modul în care o mobilizează şi o orientează factorii emotiv-activi ai personalităţii. Problema aptitudinilor, a inteligenţei şcolare nu se poate aborda fără referiri la motivaţie, care determină atât actualizarea, realizarea potenţialităţilor, cât şi activizarea, mobilizarea aptitudinilor dejaformate. Pe de altă parte, curiozitatea, interesul, atitudinea omului faţă de o anumită categorie de activităţi depind şi de nivelul de dezvoltare a aptitudinilor sale implicate în activitatea respectivă. Astfel, cei care au, de exemplu, aptitudini matematice sau muzicale mai puţin dezvoltate vor evita de cele mai multe ori desfăşurarea activităţii matematice sau muzicale.

Reiese din cele spuse mai sus că rezultatele şcolare pot fi determinate de factori non intelectuali. Viaţa afectiv-motivaţională, prin trăsăturile sale relativ constante influenţează în mod indirect - prin condiţionarea eficienţei inteligenţei - , dar permanent reuşita. Gradul de mobilizare a factorilor intelectuali depinde însă şi de rezonanţa afectivărezultată din relaţia personalitate↔sarcină.

Această influenţă nonintelectuală asupra reuşitei şcolare este directă şi actuală, ceea ce caracterizează nu atât inteligenţa subiectului,cât şi atitudinea lui faţă de o anumită sarcină şcolară.Conceperea personalităţii ca interacţiune ordonată, sistemică a funcţiilor psihice cognitive,

afective şi volitive - în interiorul structurii fizice a individului - subliniază, de fapt, că eficienţa activităţii şcolare implică întreaga personalitate a elevului.

Activitatea intelectuală, ca orice formă de activitate, depinde - arată K. Lewin, H. J. Eysenck, H. Pieron şi alţii - de structura, dinamica şi tendinţele personalităţii, destabilitatea/instabilitatea emoţională, de motivaţie, de organizarea conduitei etc., care pot fi cunoscute doar în contextul câmpului psihologic al microgrupului (familia, clasa, etc.), al interacţiunilor sociale.

Astfel, se poate observa că în condiţiile folosirii metodelor pedagogice neadecvate, pasive, monotone, care nu trezesc şi nu menţin curiozitatea elevului, care generează plictiseală, indiferenţă sau chiar atitudine negativă, uneori chiar şielevii cu inteligenţă normală obţin rezultate şcolare foarte slabe sau chiar nesatisfăcătoare.

Un număr relativ mare de elevi cu rezultate slabe la învăţătură dovedesc o inteligenţă de nivel mediu sau chiar peste nivel mediu la probele psihologice, ceea ce înseamnă că datorită metodei de învăţare utilizate sau instabilităţii emoţionale, toleranţei reduse la frustrare, supramotivării, integrării deficitare a personalităţii lor, ei sunt incapabili să-şi utilizeze în mod eficient aptitudinile.Permanentizarea acestor situaţii poate duce la tulburarea dezvoltării intelectuale.

Factorii intelectuali şi motivaţionali joacă un rol important în modelarea atitudinilor preferenţiale ale elevilor faţă de anumite obiecteşcolare.Obiectul important dar nepreferat este învăţat de elevi mai mult sau mai puţin sistematic şi profund, în funcţie de nivelul de dezvoltare a sistemului datoriei.

Oare de ce nu reuşesc familia şi şcoala să formeze motive eficiente (intrinsece) pentru obiectele de învăţământ prezentate ca foarte importante? Poate tocmai stăruinţele verbale nesfârşite, depuse de părinţi şi profesori, sunt vinovate, în parte, pentru faptul că uneori obiectul important devine neinteresant. Intervin şi fenomene de supramotivare, de cumulare a unor tensiuni cu efecte dezorganizatoare etc.

Aceasta cu atât mai mult cu cât ajutorul pedagogic real - indispensabil pentru formarea operaţiilor mintale necesare asimilării cunoştinţelor şcolare - rămâne frecvent mult în urma îndemnurilor „verbale” către unele obiecte, considerate importante. În aceste condiţi insuccesul şcolar nu se realizează, drumul către obiect fiind barat de eşecuri, care nu-i vor înlesni elevului să îndrăgească obiectul în cauză.

Confruntându-se cu sarcinile şcolare, pe măsura trecerii de la o clasă la alta, elevii parcurg un proces de conştientizare a propriilor posibilităţi şi preferinţe. Cât priveşte relaţia dintre motive şi rezultate şcolare, aceasta nu poate fi tratată în mod univoc.

Motivul devine însă eficient numai din momentul în care ele se constituie la nivelul personalităţii, investindu-se într-o atitudine.

De regulă se porneşte de la surse motivaţionale bogate şi variate, dar până la urmă se conturează atitudinea faţă de activitatea şcolară. În general, legătura dintre atitudinea faţă de activitatea şcolară şi reuşita şcolară este extrem de solidă.

Progresele în dezvoltarea aptitudinii şcolare - în consecinţă, în ameliorarea randamentului şcolar - sunt cu atât mai evidente cu cât mai pozitivă este atitudinea elevilor faţă de activitatea şcolară şi cu cât această activitate are o semnificaţie personală mai mare pentru ei.Sentimentul succesului,satisfacţiei, ca factor motivaţional foarte important, apare la elev doar în acele situaţii şcolare în care i se cere să realizeze sarcini serioase şi dificile pentru el. Deci lipsa de exigenţă şi de solicitare fizică sau mintală nu poate asigura satisfacţia elevului.

Evaluarea şi analiza randamentului şcolar au un rol deosebit de important în atingerea calităţii învăţământului, în creşterea a eficienţei acestuia. Termenul de "randament", preluat din economie şi tehnică, exprimă "raportul dintre efectul obţinut şi efortul depus într-o activitate". Randamentul şcolar echivalează cu produsul şcolar, cu rezultatele elevului la învăţătură, materializate în note, deşi el nu se poate reduce la calificative şi nu este numai rezultatul elevului. Randamentul este definit şi prin termenul de "performanţă" şi exprimă rezultatele optime într-un timp optim în condiţii normale de activitate, obţinute de un elev dotat cu abilităţile necesare pentru activitatea de a învăţa.

Randamentul şcolar este mai bun sau mai slab, în funcţie de o seamă de factori (anatomo-fiziologici, temperamentali, inteligenţă, caracter, mediul social şi şcolar, pregătirea şi metodele profesorului, ajutorul dat de părinţi) care intervin cu ponderi diferite asupra rezultatelor obţinute de elevi la învăţătura şi în comportamentul acestora.

Pornind de la faptul ca prin randament şcolar înţelegem nivelul de pregătire teoretică şi practică la care s-a ajuns la un moment dat în munca cu elevii, de regulă, ca element comparativ este folosit curriculum scolar.

Gradul de concordanţă dintre cunoştintele elevilor şi prevederile curricumului constituie un indiciu al randamentului şcolar.Fără îndoiala că randamentul şcolar concretizat în succes (respectiv insucces) la învăţătură-parţial sau relativ generalizat-este un fenomen foarte complex şi multiplu determinat de nenumăraţi factori, situaţii şi împrejurări angajate în desfăşurarea procesului evolutiv al dezvoltării elevului prin şi datorită învăţării, al activităţii şcolare. (Jinga I.)

Un bilanţ al performanţelor obţinute în cadrul acestui proces nu este lipsit de riscuri şi de consecinţe educative extrem de diverse şi variate,în funcţie de individualitatea copilului, de conţinutul existenţei şi dezvoltării sale, al împrejurărilor ce interferează drumul şi tendinţele existenţei sale.

Se spune pe drept cuvânt, că şi în cazul aceluiaşi nivel de performanţă şcolară (cantitativ şi calitativ determinat şi evaluat) eficienţa reală randamentul efectiv al muncii şi efortul investit în învăţare nu este acelaşi. Trebuie menţionat şi subliniat faptul că, pentru a obţine acelaşi efect, diferiţi elevi ai aceleiaşi clase se angajează într-un efort funcţional diferenţiat.

Succesul şcolar ca fenomen pedagogic poate şi trebuie să fie privit ca una dintre problemele cele mai importante ale activităţii educative, şi poate şi trebuie să fie transformată
într-o coordonată importantă a vieţii colective.

Din acest punct de vedere nivelul real al succesului la învăţătură este, sau poate fi, în acelaşi timp, expresie a nivelului de aspiraţie, a nivelului de dezvoltare a unor aptitudini, a unor trăsături de personalitate, al motivaţiei şi a unui anumit stil de muncă al elevului.În acest sens succesul la învăţătură al elevului în anumite condiţii devine din scop şi rezultat, un mijloc educativ de mare eficienţă.

Reuşita/performanţa şcolară trebuie privită ca un mijloc de integrare şi perfecţionare umană neîntreruptă, de introducere în circuitul cultural educativ al civilizaţiei şi presupune concomitent un act pedagogic, inteligent, eminamente creator şi formativ, eficient, precum şi realizarea reală şi efectivă a funcţiei conferite şcolii în societatea noastră,de izvor de cultură şi factor de civilizaţie.

Mutări de accent privind redimensionarea şi regîndirea strategiilor evaluative constatate în ultimul timp:

- extinderea evaluării de la verificarea şi aprecierea rezultatelor – obiectivul tradiţional – la evaluarea procesului, evaluarea nu numai a elevilor, dar şi a conţinutului, a metodelor, a obiectivelor, a situaţiei de învăţare, a evaluării;

• luarea în calcul nu numai a achiziţiilor cognitive, dar şi conduita, personalitatea elevilor, atitudinile etc.;
• diversificarea tehnicilor de evaluare şi mărirea gradului de adecvare a acestora la situaţii didactice (extinderea folosirii testului docomologic, a lucrărilor cu caracter de sinteză, punerea la punct a unor metode de evaluare a achiziţiilor practice);
• deschiderea evaluării spre mai multe perspective ale spaţiului şcolar (competenţele relaţionale, comunicare profesor-elev, disponibilităţile de integrare în mediul social);
• necesitatea întăririi şi sancţionării rezultatelor evaluării cît mai operativ; scurtarea feed-back-ului, a drumului de la diagnosticare la ameliorare, inclusiv prin integrarea eforturilor şi a exploatării dispoziţiilor psihice ale elevilor;
• centrarea evaluării asupra rezultatelor pozitive şi nesancţionarea în permanenţă a celor negative;
• transformarea elevului într-un partener autentic al profesorului în evaluare prin autoevaluare, interevaluare şi evaluare controlată.

Îndatorirea fundamentală a şcolii, a cadrelor didactice în domeniul reuşitei la învăţătură a elevilor este aceea de a crea condiţii şi premise optime pentru succesul fiecărui elev, de a-l conduce ferm pe drumul ridicării din treaptă în treaptă, de la un nivel calitativ de succes la altul, prin învingerea dificultăţilor şcolare.

Această atitudine educativă este în egală măsură valabilă şi pentru elevii care obţin de la bun început succese de nivel calitativ relativ superior la învăţătură.

Nu e cu neputinţă ca această viziune să nu ne readucă în minte celebrul aforism al lui Johan Stuart Mill, cu profunde semnificaţii educative şi anume:„Un şcolar căruia nu-i cerem niciodată ceva ce nu poate face, nu va face niciodată tot ceea ce poate face.’’

Fără îndoială că un anumit nivel de succes la învăţătură (respectiv de randament şcolar) depinde, la rândul său, de un anumit nivel de angajare a potenţialului intelectual global, respectiv a personalităţii elevului, altfel spus, de nivelul şi calitatea activităţii sale concrete,întrucât randamentul elevilor depinde de nivelul de activitate, iar acesta la rândul lui este decisiv determinat de nivelul şi de aria de cuprindere a evaluării muncii şcolare efectuate, a investitiilor de efort cuprins în ea.

Cunoaşterea condiţiilor determinante ale succesului în activitatea de învăţare, aflarea cauzelor reuşitei (nereuşitei) şcolare orientează activitatea cadrului didactic, care poate astfel adopta măsuri pentru sporirea capacităţii intelectuale şi morale a elevului sau pentru lichidarea şi mai ales prevenirea pierderilor şcolare.

Măiestria cadrului didactic constă în sesizarea si cunoaşterea amănunţită a tuturor valenţelor succesului, iar răspunderea în opţiunea prin care îşi motivează interferenţa pedagogică într-un sens sau altul îi revine nemijlocit.

Evaluarea reprezintă mijlocul prin care se obţin informaţii asupra condiţiilor şi a modului în care se desfăşoară procesul de instruire şi educare, pe baza cărora se adoptă apoi decizii pentru ca activitatea să fie eficientă.

BIBLIOGRAPHY

Bunescu. G., Alecu. G., Badea. D., (1997) Educaţia părinţilor. Strategii şi programe, E.D.P., Bucureşti;
Bocoş, C., (2003), Teoria şi practica cercetării pedagogice, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca;
Bontaș I, Tratat de pedagogie, ALL, 2008

Hedges. P., (1999), Personalitate şi temperament, Editura Humanitas, Bucureşti;
Heldovici. I., (1999), Gândirea pozitivă, E.D.P. Bucureşti;
Jinga. I., (1997), Educaţia în perspectiva noii calităţi, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti;
Radu I.T., Evaluarea în procesul didactic, București, 2000;
Stoica A., Musteață S., Evaluarea rezultatelor școlare. Ghid methodologic, Chișinău, 1997